

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ СЛУЖБИ**

**ПРОГРАМА
ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
З КРИМІНОЛОГІЇ
для вступу на навчання на другий (магістерський) рівень вищої освіти
за спеціальністю 262 «Правоохоронна діяльність»**

Розглянуто та схвалено на засіданні
вченої ради Академії
«23» квітня 2023 року, протокол № 3

Пояснювальна записка

Фахове вступне випробування з «Кримінології» форма перевірки загальнотеоретичних знань про злочинність та її запобігання претендентів на вступ до магістратури Академії Державної пенітенціарної служби на базі ступеня вищої освіти «бакалавр», «спеціаліст», «магістр» з іншої спеціальності (напрямку).

Фахове вступне випробування є важливим компонентом у відборі кандидатів до навчання в магістратурі і повинно показати знання теоретичного матеріалу, наукових робіт провідних учених України і зарубіжжя, навички практичної роботи в галузі юриспруденції, знання законодавства. Необхідність цих знань, вмінь ними користуватися в діяльності юриста-практика є особливо актуальним у сучасний період реформування правової системи в нашій країні.

Мета програми – допомогти кандидатам до вступу в магістратуру Академії Державної пенітенціарної служби систематизувати раніше отримані знання та зорієнтуватись в обсязі та характері знань, які вони повинні будуть продемонструвати під час фахового вступного випробування.

Зміст програми відображає, з одного боку, нерозривний зв'язок злочинності та її запобігання, особливо з точки зору їх еволюції.

Претенденти до вступу повинні творчо підійти до оволодіння знаннями кожної теми. Аналізувати різноманітні підходи до профілактики та запобігання злочинності обґрунтовувати своє бачення проблем злочинності. Рекомендується звернути увагу на додаткові літературні джерела, як монографічні, так і періодичні видання.

В процесі випробування кандидат на вступ в магістратуру повинен показати :

- високий теоретичний рівень знань основних проблем кримінології як науки; - уміння вільно орієнтуватися в понятійному кримінологічному апараті;
- навички проведення кримінологічних досліджень.

1. ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ДИСЦИПЛІНИ

Кримінологія - це самостійна теоретико-прикладна суспільна наука про злочинність, ширше - про природу, сутність, закономірності виникнення, суспільного прояву та запобігання злочинності.

Злочинність – це історично обумовлене і мінливе соціальне явище, яке проявляє себе у виді множинності злочинів, має територіально-часовий та кількісно-якісний вимір.

Рівень злочинності – це фіксована в абсолютних величинах кількість зареєстрованих злочинів і осіб, які їх вчинили, в країні цілком чи в окремих її регіонах за певний період часу (зазвичай за рік).

Коефіцієнт злочинності – математичний підрахунок кількості зареєстрованих злочинів або виявлених злочинців на прийняту в науці «одиницю» населення: 10 тис. чи 100 тис. (в залежності від усього населення регіону).

Структура злочинності - це групування злочинів і осіб, які їх вчинили, за певними їх якісними ознаками для установлення найбільш характерних рис з метою подальшого виявлення і вивчення взаємозв'язків між структурними підрозділами.

Динаміка злочинності – це зміна усіх її показників у цілому або їх елементів протягом певного часу.

Характер злочинності (від гр. риса, особливість) - це питома вага тяжких і особливо тяжких злочинів і суспільна небезпека осіб, які їх вчинили, до загальної кількості зареєстрованої злочинності і злочинців.

Географія злочинності - кількісно-якісний показник, який характеризує територіальну розповсюдженість і якісну відмінність чи схожість її основних показників.

Ціна злочинності – це кількісно-якісний показник тієї шкоди і витрат суспільства, які є наслідком її злочинних проявів.

Латентна злочинність - це не виявлені та з інших причин невідомі правоохоронним і судовим органам злочини, відомості про які не знаходять відображення в офіційній кримінально-правовій статистичній звітності.

Причини злочинності – це ті чинники, які породжують злочинність, як свій наслідок.

Умови злочинності - це ті чинники, які безпосередньо не породжують злочинність, але “відкривають шлях” для дії причин, полегшують настання суспільно небезпечних наслідків.

Особа злочинця - це сукупність соціально-психологічних властивостей і якостей людини, які є причинами і умовами вчинення злочинів.

Кримінологічна віктимологія – це система знань про жертв злочинів, закономірності та чинники їх поведінки, типові ситуації, що призводять до злочинних посягань, а також заходи віктимологічного запобігання.

Жертва злочину - це людина чи спільність людей у будь-якій формі їх інтеграції, яким безпосередньо або опосередковано заподіяна злочином шкода.

Віктимність - це підвищена здатність особи в силу моральних і фізичних властивостей ставати жертвою злочину за певних обставин.

Віктимна поведінка - це вчинки або дії у конкретних ситуаціях, що впливають на мотивацію та рішення злочинців, а також об'єктивно створюють небезпеку заподіяння шкоди діючому суб'єкту.

Віктимологічне запобігання - це самостійний напрям запобігання злочинності, що охоплює комплекс заходів та діяльність, спрямовану на зниження рівня групової (масової) та індивідуальної віктимності, а також зменшення кількості жертв злочинів у суспільстві.

Суїцид – це навмисне заздалегідь обдумане позбавлення себе життя, один з видів насильницької смерті.

Парасуїцид - це невдала спроба самогубства.

Загальносоціальне запобігання злочинності - це насамперед комплекс перспективних соціально-економічних і культурно-виховних заходів, спрямованих на подальший розвиток та вдосконалення суспільних відносин і усунення або нейтралізацію разом з тим причин та умов злочинності.

Спеціально-кримінологічне запобігання — це сукупність заходів боротьби зі злочинністю, змістом яких є різноманітна робота державних органів, громадських організацій, соціальних груп і громадян, спрямована на усунення причин та умов, що породжують і сприяють злочинності, а також недопущення вчинення злочинів на різних стадіях злочинної поведінки.

Індивідуальне запобігання злочинам — це різновид запобігання злочинності щодо конкретної особи.

Кримінологічна профілактика — це сукупність заходів щодо завчасного виявлення та усунення негативних явищ, які виникли чи можуть виникнути і детермінувати злочинність або її окремі види.

2. ЗМІСТ ПРОГРАМИ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ.

Тема 1. Поняття, предмет і система кримінології. Методологія та методика кримінологічного дослідження.

Поняття кримінології як соціально-правової науки, її предмет: злочинність, причини та умови, що її обумовлюють, особа злочинця, жертва злочину, засоби запобігання злочинам. Завдання та функції кримінології. Теоретичне та практичне значення науки кримінології. Система кримінології: зміст загальної та особливої частини.

Місце кримінології в системі наук. Зв'язок кримінології з філософією, соціологією, економікою, демографією, психологією, педагогікою, статистикою, наукою управління. Кримінологія та правові науки: взаємозв'язок кримінології з кримінальним, кримінальнопроцесуальним, кримінально-виконавчим, адміністративним правом, іншими правовими науками, а також спеціальними дисциплінами, що вивчаються в навчальних закладах юридичного профілю. Проблеми і завдання сучасної української кримінології.

Методологія кримінологічного дослідження: поняття та наукові основи. Методи кримінологічного дослідження: загальнонаукові та спеціально-кримінологічні. Соціологічні методи: види та їх особливості. Метод колективного обговорення і узгодження різних думок (метод делфі

(дельфійський метод)). Статистичний та психологічний методи. Метод порівняльного аналізу Метод узагальненого сценарію.

Тема 2. Історія розвитку кримінологічної науки.

Зародження кримінологічної думки. Примітивні та теологічні погляди на злочинність, злочинця і причини, які обумовлюють порушення певних норм поведінки (Ф. Аквінський, Мартін Лютер).

Виникнення кримінології як науки. Кримінологічні погляди соціалістів-утопістів XVI-XVII століть (Т. Мор, Кампанелла, Ж. Мольєр), філософів-просвітителів XVII-XVIII століть (Ч. Беккарія, Жан-Жак Руссо, Ш. Монтеск'є, Вольтер).

Класичний напрям (школа) кримінології. Інтелект і свідомість людини – основа, фундамент, на якому ґрунтується пояснення її індивідуальної та суспільної поведінки (Ч. Беккарія, Ієремія Бентам, А. Фейєрбах, М. Таганцев, О. Кістяківський, Н. Сергєєвський).

Антропологічний напрям (школа) кримінології. Злочинність є не що інше, як природний біологічний феномен, а конкретний злочинець – це злочинний генотип (Ч. Ломброзо, Р. Гарофалло, М. Неклюдов, А. Лихачов, П. Тарнавська, В. Чиж).

Соціологічний напрям (школа) кримінології. Залежність злочинності від соціального середовища. Злочинцем не народжуються, ним стають під впливом негативного середовища (Ж. Кетле, Г. Тард, А. Геррі).

Стан та розвиток кримінології в 20-30-ті роки XX ст. Перші кримінологічні кабінети з вивчення злочинності і злочинця (М.М. Гернет, А.А. Жижилєнко, М.Н. Ісаєв, С.В. Познишев, М.М. Полянський, Є.П. Френкель, Н.П. Паше-Озерський, М.А. Чельцов-Бебутов та ін.).

Розвиток кримінології в 60-ті роки та її сучасний стан. 1963 р. – створення Всесоюзного інституту з проблем вивчення причин і розробці заходів попередження злочинності. Визначення поняття та загальних проблем злочинності (А.А. Герцензон, А.І. Долгова, І.І. Карпець, Н.Ф. Кузнєцова). Особа злочинця (А.І. Алексєєв, Ю.М. Антонян, А.Ф. Зелінський). Віктимологічні проблеми злочинності (П.С. Дагель, Д.В. Рівман, Л.В. Франк). Концепція попередження злочинності та окремих її видів (І.А. Аванєсов, А.П. Закалюк, В.К. Звірбуль, А.Е. Жалінський).

Сучасний етап розвитку кримінології в Україні. Суспільство зіткнулося з розширеним відтворенням злочинної поведінки, самодетермінацією злочинності (В.В. Голіна, І.М. Даньшин, О.М. Джу́жа, А.П. Закалюк, А.Ф. Зелінський, А.Н. Костенко, І.П. Лановенко, І.К. Туркевич та ін.).

Тема 3. Поняття злочинності та її основні характеристики

Поняття злочинності. Основні ознаки злочинності: соціально-правове явище, історична обумовленість, мінливість, суспільна небезпечність, відносна масовість і регулярність, стійкість, самодетермінація.

Злочинність як статистична сукупність.

Кількісні та якісні характеристики злочинності. Стан, рівень злочинності (загальний і спеціальний коефіцієнти, коефіцієнт злочинної активності), структура, питома вага окремих видів злочинності. Динаміка злочинності й фактори, що на неї впливають. Географія злочинності, обставини, які її обумовлюють. Злочинність і злочин, їх взаємозв'язок.

Поняття латентної злочинності, її види та методи оцінки.

Стан і тенденції злочинності на сучасному етапі розвитку суспільства. Професіоналізм, організованість, особлива зухвалість і жорстокість, застосування зброї і технічних засобів, ріст злочинності у сфері економіки, проти особистого майна громадян, злиття вітчизняної та закордонної злочинності. Соціальні наслідки злочинності.

Тема 4. Причини та умови злочинності

Поняття причин та умов злочинності в кримінології. Філософське обґрунтування причинно-наслідкового зв'язку, закони його розвитку. Поняття кримінологічної детермінації. Протиріччя (суперечності) соціального, економічного, політичного, морального, управлінського характеру розвитку суспільства як джерела злочинності.

Класифікація причин та умов злочинності. Причини та умови, що властиві всій злочинності, її видам, окремому злочину. Об'єктивні й суб'єктивні, зовнішні та внутрішні, головні й другорядні, корінні та некорінні причини і умови злочинності. Недоліки в організації управління

економікою, їх криміногенне значення. Недоліки в діяльності правоохоронних органів у боротьбі зі злочинністю.

Тема 5. Кримінологічне вчення про особу злочинця

Поняття особи злочинця, обсяг, межі та способи її вивчення в кримінології. Соціологічна та правова характеристика особи злочинця. Особа злочинця та суміжні поняття.

Основні ознаки кримінологічної характеристики особи злочинця: соціальнодемографічні, кримінально-правові, соціальні ролі і статуси, морально-психологічні властивості й особливості, ціннісні орієнтації. Сукупність ознак, що утворюють структуру особи злочинця.

Взаємодія соціального і біологічного в особі злочинця. Біологічні зачатки в особі і соціальне середовище як передумова розвитку її соціальних якостей.

Типологія і класифікація злочинців. Кримінологічна характеристика основних типів злочинців. Критерії класифікації злочинців та її значення для кримінологічної профілактики.

Тема 6. Віктимологія як наука про жертву злочину

Поняття віктимології. Теоретичні питання її виникнення. Становлення віктимології як науки. Поняття віктимності та віктимізації. Жертва злочину, її «вина», відшкодування збитків. Зв'язок «злочинець – жертва» як відношення, ситуація, становище.

Поняття особи потерпілого та її кримінологічне значення. Жертва і потерпілий від злочину. Підходи до класифікації потерпілих від злочину. Класифікація поведінки жертви злочину. Віктимологічне запобігання.

Поняття суїцидальної поведінки. Проблеми суїциду в Україні та інших державах.

Механізм суїцидальної поведінки.

Тема 7. Теорія запобігання злочинності

Поняття запобігання злочинам. Цілі, завдання, функції та межі запобігання.

Система запобіжної діяльності. Законодавчі, спеціальні та загальні суб'єкти запобігання та їх відмінність один від одного.

Правові та організаційні основи запобіжної діяльності.

Класифікація запобіжних заходів. Загальносоціальні та індивідуальні заходи запобігання злочинам. Методи та форми запобіжної діяльності правоохоронних органів.

Тема 8. Організація та методи розробки (складання) кримінологічних прогнозів та планів

Методи розробки кримінологічного прогнозу злочинності. Метод екстраполяції. Метод моделювання.

Організація і методики складання індивідуального прогнозу злочинної поведінки та відповідних до нього запобіжних заходів.

Організація розробки та здійснення комплексного плану запобігання злочинності. Практичні питання організації підготовки, формування та забезпечення реалізації комплексного плану запобігання злочинності на прикладі проведення цієї роботи на рівні міста (адміністративного району).

Тема 9. Злочинність у зарубіжних країнах, концепції її детермінації та запобігання

Характеристика рівня, динаміки і структури злочинності в зарубіжних країнах. Основні показники, характер і тенденції злочинності у розвинутих країнах: США, Великобританії, Франції, Німеччині, Японії.

Характеристика причин злочинності в зарубіжних країнах та їх особливості.

Історичні аспекти зарубіжних концепцій причин злочинності.

Природа і закономірності причин злочинності та їх пояснення в зарубіжній кримінології. Біологічний напрям пояснення причин злочинності. Біологічні і біосоціальні теорії та їх представники. Соціологічні школи зарубіжної кримінології. Соціологічний напрям пояснення причин злочинності. Історія розвитку наведених напрямів.

Тема 10. Міжнародне співробітництво у галузі боротьби зі злочинністю

Основні напрямки та форми міжнародного співробітництва в боротьбі зі злочинністю.

Міжнародні договори як правова основа співробітництва держав в боротьбі зі злочинністю.

Міжнародна організація кримінальної поліції.

Тема 11. Кримінологічна характеристика окремих видів злочинності

Кримінологічна характеристика та профілактика негативних соціальних явищ, пов'язаних зі злочинністю. Причини та умови виникнення та існування фонових явищ на сучасному етапі розвитку суспільства. Основні напрями запобігання фоновим явищам.

Кримінологічна характеристика та попередження насильницької злочинності. Причини та умови, які обумовлюють насильницьку злочинність. Напрями протидії насильницькій злочинності. Кримінофамілістика: поняття, кримінологічна характеристика, детермінанти та шляхи запобігання. Кримінологічна характеристика та детермінанти корисливої злочинності. Злочинність корисливо-насильницької спрямованості та її кримінологічні особливості. Характеристика осіб, які вчиняють кримінальні правопорушення корисливої та корисливо-насильницької спрямованості. Основні напрями попередження корисливої та корисливо-насильницької злочинності. Кримінологічна характеристика організованої, професійної та рецидивної злочинності. Характеристика та типологія злочинців-професіоналів. Кримінологічна характеристика особи-рецидивіста. Причини та умови організованої, професійної та рецидивної злочинності. Шляхи запобігання організованої, професійної та рецидивної злочинності.

Корупційна злочинність в суспільстві: кримінологічна характеристика, детермінанти та шляхи запобігання.

Кримінологічна характеристика, детермінанти та протидія злочинності серед неповнолітніх. Кримінологічна характеристика, причини та умови жіночої злочинності.

Кримінологічна характеристика, детермінанти та запобігання кримінальним правопорушенням, вчиненим через необережність.

Військова злочинність: кримінологічна характеристика, причини та умови, шляхи протидії.

Рекомендована література

Нормативні джерела:

1. Конституція України : Верховна Рада України; Конституція, Закон від 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод : Рада Європи; Конвенція, Міжнародний документ від 4 листопада 1950 р. *Голос України*. 2001. 10 січня. № 3. 10
3. Кримінальний кодекс України : Верховна Рада України; Кодекс України, Кодекс, Закон від 5 квітня 2001 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25-26. Ст. 131.
4. Про вдосконалення координації діяльності правоохоронних органів по боротьбі з корупцією та організованою злочинністю : Президент України; Указ від 12 лютого 2000 року. *Офіційний вісник України*. 2000. № 7. Ст. 267.
5. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю : Верховна Рада України; Закон від 30 червня 1993р. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 35. Ст. 358.

Базова література:

1. Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. Т. 18: Кримінологія. Кримінально-виконавче право / редкол.: В.І. Шакун (гол.), В.І. Тимошенко (заст. гол.) та ін.; Нац. акад. прав. наук України; Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України; Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2019. 544 с.
2. Закалюк А. П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика: У 3 кн. Кн. 1: Теоретичні засади та історія української кримінологічної науки. К.: Видавничий Дім "Ін Юре", 2007. 424 с.
3. Закалюк А. П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика: У 3 кн. Кн. 2: Кримінологічна характеристика та запобігання вчиненню окремих видів злочинів. К.: Видавничий Дім "Ін Юре", 2007. 712 с.
4. Закалюк А. П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика: У 3-х кн. Кн. 3: Практична кримінологія. К.: Видавничий Дім "Ін Юре", 2008. 320 с.
5. Кримінологічна віктимологія: навч. посіб./ за заг. ред. О.М. Джужи. К.: Атіка, 2006. 352с.

6. Боднар І.В., Царюк С.В. Кримінологія: альбом схем. ЧЮК ДДУПВП. Чернігів, 2008. 86 с.
7. Кримінологія : підручник / А. М. Бабенко, О. Ю. Бусол, О. М. Костенко та ін. ; за заг. ред. Ю. В. Нікітіна, С. Ф. Денисова, Є. Л. Стрельцова. 2-ге вид., перероб. та допов. Харків : Право, 2018. 416 с.
8. Кримінологія. Академічний курс / Кол. авторів ; за заг. ред. О. М. Литвинова. К.: Видавничий дім «КОНДОР», 2018. 588 с.
9. Кримінологія. Загальна частина. Альбом схем / Автори-упорядники: С. Ф. Денисов, Т. А. Денисова, С. Г. Кулик, О. С. Шеремет. Чернігів: ПАТ «ПВК «Десна», 2015. 658 с.
10. Кримінологія: Загальна та Особлива частини: [підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.]/І.М. Даньшин, В.В. Голіна, М.Ю. Валуйська та ін.; за заг. ред. проф. В.В. Голіни 2-ге видання перероб. і допов. 2009. 288с.
11. Кримінологія: Загальна та Особлива частини: підручник/ В.В. Голіна, Б.М. Головкін, М.Ю. Валуйська, О.В. Лисодєд та ін.; за ред. В.В. Голіни і Б.М. Головікіна. Х.:Право, 2014- 510 с.
12. Кримінологія: Навч. посібник / Іванов Ю.Ф. за заг. ред. Джужи О.М. К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2008. 292 с.
13. Курс кримінології:Загальна частина: підручник: у 2 кн./ О.М. Джужа, П.П. Михайленко, О.Г. Кулик та ін.; за заг. ред. О.М. Джужи. К.: Юрінком Інтер, 2001. 352с.
14. Профілактика злочинів: Підручник / О.М. Джужа, В.В. Василевич, О.Ф. Гіда та ін.; За заг. ред. докт. юрид. наук, проф. О.М. Джужи. К.: Атіка, 2011. 720 с.

Додаткова

1. Джужа О.М. Кримінологічні засади запобігання злочинам в установах виконання покарань України (Пенітенціарна кримінологія): посібник. Київ: НАВС, 2013. 620 с.
2. Ковалик І. М. Поведінка жертви насильницького злочину в механізмі злочинної поведінки. *Науковий вісник НАВС*. Київ, 2012. Вип. 2(81). С. 88–91.
3. Колб О. Г. Організація індивідуального запобігання злочинам у кримінально-виконавчій установі : монографія. Луцьк, 2007. 513 с.
4. *Badania kryminologiczne a praktyka. Perspektywa krajowa i międzynarodowa/redactorDiana Dajnowicz-Piesiecka, Emilia Jurgielewicz-Delegacz, Emil W. Pływaczewski // Wolters Kluwer. 2022. Warszawa. 792 s.*
5. Hołyst Brunon. *Kryminologia / Hołyst Brunon// Wolters Kluwer. 2022. Warszawa. 1640 s.*
6. Jerzy Wojciech. *Kryminologia. Współczesne aspekty/ Jerzy Wojciech // Wolters Kluwer. 2014. Warszawa. 384 s.*
7. Андрушко А. В. Геронтологічна злочинність: кримінологічна характеристика, детермінація та запобігання: монографія. Ужгород : Ліра, 2011. 246 с.
8. Бандурка, О. М. До актуальності психології у протидії злочинності. *Особистість, суспільство, закон: психологічні проблеми та шляхи їх розв'язання*: тези доп. Міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої пам'яті проф. С. П. Бочарової (м. Харків, 30 берез. 2017 р.). Харків: ХНУВС, 2017. С. 143-145.
9. Бандурка, О. М. Про критерії оцінки заходів протидії корупції. *Кримінально-правові та кримінологічні засади протидії корупції* : зб. тез доп. V Міжнар. наук.практ. конф. (м. Харків, 31 берез. 2017 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ ; Кримінол. асоц. України. Харків : ХНУВС, 2017. С. 15-17

10. Бандурка, О. М. Роль і значення інтуїтивного пізнання у кримінології . *Вісник Кримінологічної асоціації України*. 2017. № 1 (15). С. 30-38.
11. Беккариа Ч. О преступлениях и наказаниях : пер. с итал. Київ: Ин Юре, 2014. 240 с.
12. Блажівський Є. М. Моніторинг протидії злочинності в Україні : монографія. МВС України; ХНУВС. Харків, 2013. 370 с.
13. Бойко А.М. Детермінація економічної злочинності в Україні в умовах переходу до ринкової економіки (теоретичнокримінологічне дослідження) : монографія. Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. 380 с.
14. Бойко О. П. Особливості розмежування і використання термінів «попередження», «профілактика», «запобігання» та «припинення» злочинів. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. Дніпропетровськ, 2011. № 2(54). С 345–351.
15. Бутузов В. М. Протидія комп'ютерній злочинності в Україні (системноструктурний аналіз) : монографія / В. М. Бутузов. Київ: КИТ, 2010. 405 с.
16. Васенко В. К. Боротьба з легалізацією (відмиванням) незаконно отриманих грошей. *Право і безпека*. № 2(44). Харків., 2012. С. 89–93.
17. Веприцький, Р. С. Методологія дослідження феноменології злочинності. *Вісник Кримінологічної асоціації України*. 2017. № 1 (15). С. 67-74.
18. Гладкова Є. О. Особа злочинця, що вчиняє насильницькі злочини проти працівників ОВС. *Право і суспільство*. 2012. № 6. С. 166-170.
19. Голіна В. В. Поняття і структура спеціально-кримінологічного запобігання злочинності / В. В. Голіна // *Правова система України: історія, стан та перспективи* : у 5 т. Харків : Право, 2008. Т. 5: Кримінально-правові науки. Актуальні проблеми боротьби зі злочинністю в Україні / за заг. ред. В. В. Сташиса. 840 с
20. Голіна В.В. Запобігання злочинності (теорія і практика): навч. посіб. Харків: Нац. юрид. акад. України, 2011. 120с.
21. Головкін Б. Типологія корисливих насильницьких злочинців. *Право України*. 2010. № 7. С. 144–150.
22. Горбань А., Міщук В. Сучасний стан кримінології як науки. *Вища школа*. 2012. № 8. С. 37–41.
23. Гритенко О. А. Правопорушення в жіночих кримінально-виконавчих установах мінімального рівня безпеки : деякі соціально-правові аспекти. *Південноукраїнський правничий часопис*. № 4/2006. Одеса, 2006. С. 85–88.
24. Гула Л. Ф. Характеристика лідерів злочинного середовища. *Львівський ДУВС. Вісник*. Серія юридична. Вип. 1(2)/2011. С. 286–292.
25. Давиденко М. Л. Про показники та тенденції злочинності в Україні. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. Дніпропетровськ, 2011. № 3 (55). С. 179–184.
26. Давидова Т. О. Новаційні норми у протидії корупції в Україні. *Бизнес и безопасность*. 2013. № 3. С. 9–11.
27. Денисов С. Ф. Злочинна і пенітенціарна субкультура та її деструктивний вплив на формування поведінки молоді. *Держава та регіони*. Сер. Право. Вип. 3, 2012. С. 105–109.
28. Джужа А. О. Джужа О. М. Аналіз чинників, що впливають на віктимність в умовах глобалізації. *Науковий вісник НАВС*. Київ., 2012. Вип. 5(84). С. 9–15. 22.

29. Джужа О. М. Запобігання злочинам, пов'язаним з сексуальним насильством : монографія. КНУВС. Київ: Атіка, 2009. 239 с.
30. Джужа А. О. Кримінально-правові та кримінологічні засади запобігання злочинам проти статевої недоторканності дитини : монографія. НАВС. К., 2013. 193 с.
31. Джужа О. М. Негативний вплив нових факторів навколишнього природного середовища на насильницькі правопорушення. *Науковий вісник НАВС*. К., 2012. Вип. 2(81). С. 3–9.
32. Джужа О. М. Основні показники злочинності: міжнародний і вітчизняний досвід. *Вісник Верховного Суду України*. 2012. № 1. – С. 37–42.
33. Женунтій В. І. Незаконне культивування наркотиковмісних рослин: кримінальноправовий та кримінологічний аспекти, запобігання : монографія / В. І. Женунтій, А.М. Бабенко; МВС України, Донецький юрид. ін-т Луганського ДУВС ім. Е. О. Дідоренка. Донецьк : В-во «Вебер» Донецька філія, 2009. 220 с.
34. Ключев М. М. Запобігання злочинності : монографія / М. М. Ключев. Київ : КИТ, 2010. 208 с.
35. Коваленко В. В. Запобігання катуванням : монографія / В. В. Коваленко, А. О. Червяцова, О. Н. Ярмаш. Київ : Атіка, 2010. 159 с.
36. Колб О. Г. Установа виконання покарань як суб'єкт профілактики злочинів: монографія / О. Г. Колб. Луцьк : Вежа, 2006. 462 с.
37. Кондратішина В. В. Організація профілактики злочинів у місцях позбавлення волі / В. В. Кондратішина, С. М. Мирончук. Актуальні питання реформування правової системи України. Т. 2. Луцьк, 2006. С. 172–176.
38. Користін О. Є. Актуалізація економічної кримінології / О. Є. Користін, О. В. Тихонова. *Науковий вісник НАВС*. К., 2011. Вип. 1(74). С. 145–151.
39. Корнякова Т. В. Кримінологічні засади запобігання органами прокуратури злочинам проти довілля / Т. В. Корнякова. Київ: ІнЮре, 2011. 407 с.
40. Коруля І. В. Міліція в механізмі протидії корупції: монографія. Київ, 2013. 245 с.
41. Ревак І.О. Корупція: теоретико-методологічні засади дослідження : монографія. Львів, 2011. 219 с.
42. Кримінологічна віктимологія: навч. посіб./ за заг. ред. О.М. Джужи. Київ: Атіка, 2006. 352с.
43. Литвинов О. М. Сучасні проблеми управління профілактикою злочинів в Україні : монографія. Херсон : ОЛДІ-плюс, 2003. 312 с.
44. Маркін В. І. Ознаки організованої злочинності: до постановки проблеми / В. І. Маркін, Д. Є. Крикливець. *Перша міжнародна конференція «Кримінальна юстиція під час підготовки майбутніх суддів, прокурорів та слідчих в контексті європейських стандартів»* : Збірник статей за матеріалами конференції (м. Львів, 19–22 лютого 2020 року). Львів : Юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2020. С. 51 - 60.
45. О.Коломієць, І. С. Тімуш . *Науковий вісник КНУВС*. К., 2010. Вип. 3(70). С. 19 –28.
46. Олішевський, О. В. Інформація, що містить пропаганду війни: кримінальноправовий та кримінологічний аспекти. *Вісник Кримінологічної асоціації України*. 2017. № 1 (15). С. 117-125.
47. Онищенко, Ю. М. Протидія злочинам, що вчиняються за допомогою методів соціальної інженерії в інтернеті / Ю. М. Онищенко, К. Е. Петров, І. В. Кобзев. *Право і безпека*. 2017. № 1 (64). С. 63-68.

48. Орлов Ю. В. Кримінологічний аналіз проекту закону України «Про пенітенціарну систему». *Право і безпека*. 2017. № 1 (64). С. 68-73.
49. Орлов Ю. В. Кримінально-правові та кримінологічні засади визнання Україною юрисдикції Міжнародного кримінального суду. *Вісник Кримінологічної асоціації України*. 2017. № 1 (15). С. 126-136.
50. Павлишин К. О. Крадіжки, вчинені неповнолітніми: кримінологічний аналіз : монографія / К. О. Павлишин ; [наук. ред. В.В. Голина]. Харків : Право. 2019. 272 с.
51. Правова статистика: навчальний посібник / М.П. Пихтін, Г.С. Поліщук, М.І. Шерман та ін.; За заг. ред. М.П. Пихтіна. Київ: ФОП О.С. Ліпкан, 2011.-272 с.
52. Небитов А.А. Торгівля людьми: стан, тенденції та запобігання: монографія. Донецьк: ПП «ВД «Кальміус», 2013. 224 с.
53. Трепак В. М. Протидія корупції в Україні: теоретико-прикладні проблеми : монографія : монографія. Львів : ЛНУ імені Івана Франка. 2020. 442 с.
54. Фріс П. Л. Політика у сфері боротьби зі злочинністю (загальні питання) / П. Л. Фріс // Політика у сфері боротьби зі злочинністю України: теоретичні та прикладні проблеми : монографія / за заг. ред. П. Л. Фріса, В. Б. Харченка. Івано-Франківськ – Харків : Юрид. ін-т Прикарпат. нац. ун-ту ім. Василя Стефаника, 2016. С. 10–24.
55. Шевчук, Т. А. Віктимологічні особливості жінок, які стали жертвами втягнення в заняття проституцією. *Вісник Кримінологічної асоціації України*. 2017. № 1 (15). С. 109-116.
56. Шуп'яна М. Ю. Кримінологічна характеристика осіб, що вчиняють корупційні злочини: теоретичний та практичний аспект. *Перша міжнародна конференція «Кримінальна юстиція під час підготовки майбутніх суддів, прокурорів та слідчих в контексті європейських стандартів»*: Збірник статей за матеріалами конференції (м. Львів, 19–22 лютого 2020 року). Львів : Юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2020. С. 89 – 97.

Інформаційні ресурси:

1. <http://portal.rada.uov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
2. <http://kmu.uov.ua> - Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.
3. <http://ccu.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України.
4. <http://president.uov.ua> - Офіційний веб-сайт Президента України.
5. <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)»
6. <http://www.konspect.com> - Навчальний портал «Готуємось до занять»
7. <http://www.osvita.org.ua/> - Освітній портал
8. <http://student.pp.ua/load> - Студентський портал України
9. <http://www.kvs.uov.ua/peniten/control/main/uk/index> - Офіційний веб-сайт Державної кримінально-виконавчої служби України
10. <http://pen.div.co.ua/> - Офіційний веб-сайт Інституту кримінально-виконавчої служби
11. <http://www.naiu.kiev.ua> - Офіційний веб-сайт Національної академії внутрішніх справ